

Στενός, ανώμαλος δρόμος, μονοπάτι ἔνθ' ἄν.: "Εναι ἔνα γιδοσκάλουμα, δέν ἔναι δρόμος! Μάν. Συνών. βλ. εἰς γιδόστρατα.

γιδόσκοινο τό, ἐνιαχ. γ'δόσζ'νου Μακεδ. (Γήλοφ. Χαλκιδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ σκοινί.

Σχοινίον, διὰ τοῦ ὁποίου δένεται αἶζ. Πβ. βοιδόσκοινο 1.

γιδοσκλάβερο τό, Κρήτ. (Ἀνατολ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ σκλαβέρι.

Κώδων φορούμενος εἰς τὸν λαϊκὸν τῶν αἰγῶν. Συνών. βλ. εἰς λ. γιδοκύπρι.

γιδόσπιτο τό, Δ. Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ σπίτι.

Γιδόκουμος, τὸ ὅπ. βλ.

γιδοσταλός ὁ, Δ. Λουκόπ., Ποιμεν. Ρούμελ., 51—Λεξ. Βλαστ. 290 γιδόσταλους Στερελλ. (Ἀρτοτ.) κ.ά. γ'δόσταλους Εὔβ. (Ἀκρ. κ.ά.) Θεσσ. (Καλαμπάκ. Κακοπλεύρ. Φωτειν. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ.). Μακεδ. (Γήλοφ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ σταλός.

Θερινὸς στάβλος αἰγῶν, συνήθως κάτω ἀπὸ σκιερὰ δένδρα ἔνθ' ἄν.: "Ακεῖ 'ς τοὺν ἄ-Γιώρ' ἔχον τοὺ γ'δόσταλον Γήλοφ. Νὰ πᾶς 'ς τοὺ γ'δόσταλον νὰ φ'λάξ'ς τὰ γίδια Κακοπλεύρ. "Ιδῶ ποὺ 'νι τὰ ἔλατα εἶνι καλὰ γιὰ γ'δόσταλους Αἰτωλ. Ποῦ τοὺν ἔχιτι τοὺ γ'δόσταλον φέτον; Ἀκρ. Πβ. προβατοσταλός.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τύπ. Γ'δόσταλους Μακεδ. (Λιμπίν.) Γιδόσταλον Θεσσ. (Γερκακάρ.) Γ'δόσταλα Στερελλ. (Αἰτωλ.)

γιδόστανη ἡ, Πελοπν. (Ξηροκ. Οἶν. Πύλ. κ.ά.) γ'δόσταῖ' Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ. κ.ά.) γ'δουσταῖ' Θεσσ. (Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ στάνη.

1) Μάνδρα αἰγῶν Θεσσ. (Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.) Πελοπν. (Ξηροκ. Οἶν. Πύλ. κ.ά.) Συνών. βλ. εἰς λ. γιδομάντρι 1. Πβ. προβατόστανη. 2) Ποίμνιον αἰγῶν Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ. κ.ά.): Οὐ γ'δάρ'ς ἔχ' τὴ γ'δόσταῖ' Φθιώτ. Φωκ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τύπ. Γιδόστανη Πελοπν. (Ξηροκ.)

γιδοστέφανο τό, Δ. Λουκόπ., Ποιμεν. Ρούμελ., 80—Λεξ. Βλαστ. 288 γιδουστέφανον Ἡπ. (Δωδών.) γ'δουστέφανον Ἡπ. (Κουκούλ.) Στερελλ. (Ἀκαρναν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ στεφάνι.

Γιδοκουλούρα 1, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: Φκειάσι μ' κᾶνα καλὸ γ'δουστέφανον νὰ πιράσουν αὐτόν-γιὰ τοὺν κύπρου 'ς τ' γίδα (κύπρου = τὸ μεγάλο κουδούνι) Κουκούλ. Συνών. προβατοστέφανο.

γιδόστρατα ἡ, πολλαχ. γ'δόστρατα πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ στράτα.

Στενὸς καὶ δύσβατος δρόμος, οἶνει μόνον ὑπὸ αἰγῶν βατός ἔνθ' ἄν.: Ποῦ πᾶς, μωρ' Φωτούλα; "Εναι μιὰ γιδόστρατα, ποὺ θὰ ξεσκιστῇς ἀπὸ τὰ βᾶτα καὶ τὰ παλιούρια Πε-

λοπν. (Γαργαλ.) "Α βάρ'ς τὴ γ'δόστρατα, σιγὰ-σιγὰ θὰ φτάης Θεσσ. (Φάρσαλ.) Τσακίτ'κα ψές βράδ' δὲ μιὰ γ'δόστρατα, οὐλον κουτρώνια Εὔβ. (Λιχάς) "Η γ'δόστρατα ἔκλεισι ἰχτές ἀπ' τὴ θιουμηνία Ἡπ. (Πράμαντ.) Συνών. γιδόδρομος, γιδομονόπατο, γιδομπόγαζο, γιδοσκάλωμα, γιδοστράτι, γιδοστρατιά, γιδόστρατο, γιδόσυρμα, διάβα, κατσικόδρομος, κατσικόστρατα, σύρμα. Πβ. μονοπάτι.

γιδοστράτι τό, Ἡπ. (Ραδοβύζ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ στρατί.

Γιδόστρατα, τὸ ὅπ. βλ.

γιδοστρατιά ἡ, Ν. Ἑστ. 25 (1959), 772.

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ στρατιά.

Γιδόστρατα, τὸ ὅπ. βλ.

"Σ τις γράνες, 'ς τις γιδοστρατιές φιλιὰ καὶ χαιρετίσματα.

γιδόστρατο τό, Πελοπν. (Ἀχαΐα Ἀνώγ. Κορινθ. Μεγαλόπ. Μεσσην.)—Λεξ. Βλαστ. 375 γ'δόστρατον Ἀλόνν. Στερελλ. (Παρνασσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ στρατί.

Γιδόστρατα, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.

γιδόστρουγκα ἡ, Πελοπν. (Καρδαμ. Τριφυλ. κ.ά.) γ'δόστρουγκα Θεσσ. (Κακοπλεύρ. Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.) γ'δόστρουγα Ἡπ. (Δωδών. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ στρουγκα.

Γιδομάντρι 1, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν. Πβ. προβατόστρουγκα.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τύπ. Γ'δόστρουγκα Στερελλ. (Παρνασσ.)

γιδόσυρμα τό, ἐνιαχ. γιδόσυρμα Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Ξεχώρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ σύρμα, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ σούρμα.

Γιδόστρατα, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: Δέν εἶναι δρόμος αὐτός, εἶναι γιδόσυρμα. Ἐπεράσαμε ἀπὸ γιδοσούρματα Κάμπος Λακων.

γιδοσύρτης ὁ, ἀμάρτ. γιδοσούρτης Πελοπν. (Γορτυν.)

Ἐκ τοῦ ρ. γιδοσέρνω, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γιδοσούρνω. Διὰ τὸν ἀμάρτ. τύπ. γιδοσύρτης πβ. σύρω - σέρνω - σούρνω.

Γιδοκλέφτης, τὸ ὅπ. βλ. Πβ. ἀλογοςύρτης, βοιδοσούρτης.

γιδόσφαχτα τά, Κρήτ. αἰδόσφαχτα Κρήτ. (Σφακ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ πληθ. τῶν οὐσ. γίδι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ αἰίδι, καὶ σφαχτό, περὶ τοῦ ὅπ. βλ. σφαχτός.

Γιδοπρόβατα, τὸ ὅπ. βλ.: "Εχω τρακόσια αἰδόσφαχτα Σφακ.

γιδोटόμαρο τό, Ζάκ. Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Ἀράχ. Βασαρ. Γαργαλ. Δάρα Ἀρκαδ. Ἡλ. Μεσσην. Πιάν. Τριφυλ. Φιγάλ. κ.ά.)—Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. γιδोटόμαρο Πελοπν. (Οἶτυλ.) γιδουτόμαρον Θεσσ. (Γερκακάρ.) Μακεδ. (Πεντάπολ.) γ'δουτόμαρον Ἡπ. (Ζαχόρ.) Θεσσ. (Καλαμπάκ. Κακοπλεύρ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Μύτικ. Πατιόπουλ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γίδι καὶ τομάρι.

1) Κυριολ., δέρμα αϊγὸς ἀκατέργαστον, αϊγῆ, ἐνθ' ἄν.: Τὸ ἀσκή εἶναι ἀπὸ γιδोटόμαρο (Πελοπν.) Οἷτυλ. Ἐγχομίσαμε τὰ γιδोटόμαρα συντσίπουρο καὶ τ' ἀδειάσαμε 'ς τὸ βαγέτι (συντσίπουρο = στέμφυλα μετὰ τοῦ γλεῦκους ἀνάμεικτα) Πελοπν. (Δάρα Ἀρκαδ.) Τοῦ γιδουτόμαρου τοῦ πουλάμι 'ς τοὺν ἔμπουρα Θεσσ. (Γερακάρ.) Θ' ἀργάσου ἓνα γ'δουτόμαρου καὶ θὰ τοῦ φκειάσου τυρονλόγου (θ' ἀργάσου = θὰ ἐπεξεργασθῶ, τυρονλόγος = ἀσκή κατάλληλον διὰ νὰ κρατήσῃ τυρὶ μὲ γάλα) Μακεδ. (Γήλοφ.) Συνών. βλ. εἰς λ. γιδιά. 2) Μεταφ., ἄνθρωπος ἄνευ ἀξίας, ἀνυπόληπτος. Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Μαργέλ. κ.ά.): Μᾶς ἤρθε καὶ κείνο τὸ γιδोटόμαρο τοῦ Θανάση νὰ μᾶς πουλήσῃ ἐξυπνάδες! Γαργαλ.

γιδोटόπι τό, ἐνιαχ. γιδουτόπι Ἡπ. (Κούρεντ.) Μακεδ. (Βόιον) γ'δουτόπ' Θεσσ. (Μαυρέλ. Τσαγκαρ. Φωτειν.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. Καρπερ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γιδότοπος.

Γιδότοπος, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐχ' καλὰ γ'δουτόπια 'ς τὴν Τσούκα καὶ 'ς τὰ Πιτσούγκια Γήλοφ. Εἶνι καλὸ γ'δουτόπ' ἰδῶ. Ἐχ' σ'μάρια ἢ τόπους (σ'μάρια = μικροὶ θάμνοι) Καρπερ.

γιδότοπος ὁ, ἐνιαχ. γιδότουπος Ἡπ. (Δωδών. Κούρεντ.) γ'δότουπος Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.). Ἡπ. (Κουκούλ.) Μακεδ. (Γήλοφ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὗς. γίδι καὶ τόπος.

Τόπος καθωρισμένος ἢ κατάλληλος πρὸς βοσκὴν αἰγῶν ἐνθ' ἄν.: Καλὸς γ'δότουπος εἶνι οὐ ποικιλοτόπος Αἰτωλ. Ἰδῶ 'ς τοῦ χοιριό μας ἔχουμι καλὸ γ'δότουπου Κουκούλ. Ἡ Κόκκινους Νόχτους εἶνι καλὸς γ'δότουπος. Ἐχ' πουλὺ ἀνήλιον (= δασῶδες μέρος) Γήλοφ. Συνών. γιδोटόπι.

γιδοτορὸς ὁ, Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὗς. γίδι καὶ τορός.

Ἰχνη ποδῶν αἰγῶν. Πβ. προβατοτορός.

γιδότριχα ἡ, σύνθη. γ'δότριχα Ἡπ. (Κουκούλ.) Θεσσ. (Ἀμπελ. Κακοπλεύρ. Καλαμπάκ. Κερασούλ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὗς. γίδι καὶ τρίχα.

Γιδόμαλλο, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἡῶρα κάμπουσιν γ'δότριχας σ' αὐτὸ τοῦ τυρὶ π' πῆρα Κουκούλ. Ἐφαγα τ'ρὶ ἀποὺ τοῦ διωμάτ' κ' εἶχι γ'δότριχας (διωμάτι = ἀσκή ἀπὸ δέρμα ἐριφίου) Γήλοφ. Γιόμ'σι γ'δότριχας τοῦ γάλα αὐτόθ. Μὴ γ'δότριχας φκειάν'μι σαῖσματα αὐτόθ.

γιδοτρόκανο τό, Πελοπν. (Κατσουλαίικ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γίδι καὶ τροκάνι.

Γιδοκὺπρι, τὸ ὅπ. βλ. Πβ. προβατοτροκάνο.

γιδουσόκανο τό, Πελοπν. (Κλειτορ.) γ'δουσόκανον Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γίδι καὶ τσοκάνι.

Γιδοκὺπρι, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Τὰ τσουκάνια καὶ τὰ κυπριά π' κριμᾶν 'ς τ'ς γίδις τὰ λέν γ'δουσόκανα καὶ γ'δουκίπρια Φθιώτ. Φωκ. Βλέπει κανεὶς τοὺς τσοκανᾶδες μὲ γιδουσόκανα (τσοκανᾶδες = κατασκευαστὲς κουδουνιῶν γιὰ τὰ γιδοπρόβατα) Κλειτορ. Πβ. προβατοτσόκανο.

γιδουσομπᾶνος ὁ, ἐνιαχ. γιδουσόβανος Βιθυν. (Πιστικοχ.) γιδουσόπανος Πελοπν. (Μεγαλόπ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γίδι καὶ τσομπᾶνος.

Ὁ αἰγοβοσκός. ἐνθ' ἄν. Συνών. βλ. εἰς λ. γιδάρεης 1β.

γιδουσύρι τό, ἐνιαχ. γ'δουσύρι Στερελλ. (Ξηρόμ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γίδι καὶ τσούρι.

Μεγάλον αἰγοποιμνιον. Συνών. γιδοβαράς.

γιδουτύρι τό, Ἡπ. (Κούρεντ.) κ.ά.— Λεξ. Βλαστ. 279. γιδουτύρ' πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. γ'δουτύρ' Θεσσ. (Κακοπλεύρ. Καλαμπάκ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Βελβ. Γήλοφ. Δασοχώρ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.). γιδότυρο Ἡπ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὗς. γίδα καὶ τυρί.

Ὁ ἐξ αἰγείου γάλακτος τυρὸς ἐνθ' ἄν.: Τοῦ γ'δουτύρ' εἶνι δεύτιρον, τοῦ πρόβειον τυρὶ ἔρχιτι πρῶτον Μακεδ. (Γήλοφ.) Χαλείου νὰ μὴ δώσ'ς λίγον γιδουτύρ' Μακεδ. (Δεσκάτ.)

γιδούλα ἡ, πολλαχ. γ'δούλα βόρ. ἰδιώμ. ἰδούλα Θεσσ. (Καλαμπάκ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦλα.

1) Αἰξ μικρόσωμος ἢ μικρᾶς ἡλικίας ἐνθ' ἄν.: Ἐχω νιὰ γιδούλα πρωτόγεννη πού 'κανε τρία κατσίκια Πελοπν. (Γαργαλ.) Ἐν' ἡ γιδούλα μου χαμαεῖδῃ, δὲν πέταξε καθόλου ἀνάστημα (χαμαεῖδῃ = κοντῇ) Πελοπν. (Παιδεμέν.) 2) Θωπευτικῶς μεθ' ὑποκορ., αἰξ ἀσχέτου ἀναστήματος καὶ ἡλικίας ἐνθ' ἄν.: Πάει ἡ γ'δούλα μ' ἡ καλή, τ'ν ἔφα' οὐ λύκους Ἡπ. (Κουκούλ.) Ἐχον μιὰ γ'δούλα 'ς τοῦ κουπάδ' μ'! Θεσσ. (Σκήτ.) Ἡῶρι νιὰ γριούλα πού εἶχι πιντέξ' γ'δούλις (ἐκ παραμυθ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐλα, γ'δούλα μ'! (προτρεπτ.) Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) Τί σοῦ 'κανε, μωρ', ἡ γιδούλα μου πού τὴν κοφοπόδιασες; Πελοπν. (Γαργαλ.) Συνών. γιδίτσα.

γιδουλιὰ ἡ, Πελοπν. (Πάλυρ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦλιά, περὶ τῆς ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ 2,245.

Γιδίλλα, τὸ ὅπ. βλ.: Μυρίζει γιδουλιὰ. Πβ. γαττοουλιὰ, προβατοουλιὰ, τραγοουλιὰ.

γιδούρα ἡ, Ἡπ. (Κόνιτς. Κούρεντ. κ.ά.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) γ'δούρα Ἡπ. (Βίτς. Κουκούλ. κ.ά.) Θεσσ. (Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Γήλοφ. Καστορ. Κατάκαλ. Τρικοκκ. Τριφύλλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦρα.

1) Ἀγέλη αἰγῶν Μακεδ. (Καστορ.) 2) Ἀγέλη αἰγῶν ἀποτελούμενη ἐκ τοῦ συνόλου τῶν οἰκοσίων αἰγῶν χωρίου τινὸς καὶ βοσκομένη ὑπὸ ποιμένος ἀπὸ κοινοῦ ἀμειβομένου Ἡπ. (Βίτς. Κόνιτς. Κουκούλ. Κούρεντ. κ.ά.): Μιθαύριον θὰ τ' ἀπολύκουν 'ς τ' γ'δούρα καὶ τὰ κατσίκια Κουκούλ. Πουρνόπουρον τὰ μαζῶν' οὐ γ'δάρ'ς τ' γ'δούρα Βίτς. 2) Τὸ κρέας αἰγὸς μεγάλης ἡλικίας Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Μ' ἔπιασε κόφιμο, γιατί τὸ μεσημέρι ἔφαγα μιὰ γιδούρα πού 'τανε 'κατὸ χρονῶνε κ' ἀπάνου.

γιδουτσος ὁ, ἐνιαχ. γ'δουτσος Στερελλ. (Ξηρόμ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦτσος.

Ὁ ἔχων ὑπὸ τὴν κυριότητά του μεγάλην ἀγέλην αἰγῶν.

